II

(Akti, sprejeti v skladu s Pogodbo ES/Pogodbo Euratom, katerih objava ni obvezna)

ODLOČBE/SKLEPI

KOMISIJA

ODLOČBA KOMISIJE

z dne 7. februarja 2007

o shemi pomoči na podlagi Zakona št. 21/2003 (členi 14, 15 in 16) pokrajine Sicilije C 31/2005 (prej N 329/2004), ki jo namerava izvajati Italija

(notificirano pod dokumentarno številko C(2007) 285)

(Besedilo v italijanskem jeziku je edino verodostojno)

(Besedilo velja za EGP)

(2007/498/ES)

KOMISIJA EVROPSKIH SKUPNOSTI JE –

ob upoštevanju Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti in zlasti prvega pododstavka člena 88(2) Pogodbe,

ob upoštevanju Sporazuma o Evropskem gospodarskem prostoru in zlasti člena 62(1)(a) Sporazuma,

po pozivu vsem zainteresiranim strankam, naj predložijo svoje pripombe v skladu z navedenimi členi [1], in ob upoštevanju teh pripomb,

ob upoštevanju naslednjega:

I. **POSTOPEK**

(1) Italijanski organi so z dopisom z dne 28. julija 2004 priglasili člene 14, 15 in 16 regionalnega zakona št. 21 z dne 29. decembra 2003 (v nadaljnjem besedilu „Regionalni zakon št. 21/2003“). Komisija je v dopisu z dne 22. septembra 2004 zahtevala dodatne informacije. Italijanski organi so v dopisu z dne 24. januarja 2005 zaprosili za podaljšanje roka, ki ga je Komisija odobrila v dopisu z dne 25. januarja 2005.

(2) Italijanski organi so v dopisu z dne 26. januarja 2005 navedli, da se pomoč, predvidena v členih 14 in 15, do odobritve Evropske komisije izvaja na podlagi Uredbe Komisije (ES) št. 69/2001 z dne 12. januarja 2001 o uporabi členov 87 in 88 Pogodbe pri *de minimis* pomoči [2].

(3) Komisija je v dopisu z dne 29. marca 2005 italijanske organe zaprosila za dodatne informacije. Po opozorilu, ki je bilo italijanskim organom poslano 27. aprila 2005, so ti predložili zahtevane informacije v dopisih z dne 18. maja in 2. junija 2006.

(4) V dopisu z dne 10. junija 2005 so se zahtevale dodatne informacije. Italijanski organi so odgovorili v dopisih z dne 12. julija in 14. julija 2005.

(5) Komisija je v dopisu z dne 6. septembra 2005 Italijo obvestila o svoji odločitvi, da v zvezi z zadevnim ukrepom sproži postopek v skladu s členom 88(2) Pogodbe ES in členu 62 Sporazuma EGP.

(6) Odločitev Komisije, da sproži postopek, je bila objavljena v *Uradnem listu Evropske unije* [3]. Komisija je pozvala zainteresirane stranke, naj predložijo svoje pripombe v zvezi s pomočjo.

[1] UL C 263, 22.10.2005, str. 30.

[2] UL L 10, 13.1.2001, str. 30.

[3] Glej opombo 1.

(7) Komisija ni prejela pripomb zainteresiranih strank.

(8) Italijanski organi so v dopisu z dne 10. novembra 2005 Komisijo zaprosili, naj postopek začasno prekine do odločitve Sodišča v zadevi C-475/2003 glede združljivosti italijanskega regionalnega davka na proizvodne dejavnosti (IRAP) s členom 33(1) Šeste direktive Sveta 77/388/EGS z dne 17. maja 1977 o usklajevanju zakonodaje držav članic o prometnih davkih – Skupni sistem davka na dodano vrednost: enotna osnova za odmero ([4]). Komisija je prošnjo odobrila v dopisu z dne 18. oktobra 2005. Sodišče je naknadno razglasilo, da je IRAP združljiv s členom 33(1) Direktive 77/388/EGS ([5]).

(9) Italijanski organi so v dopisu z dne 10. maja 2006 Komisijo obvestili o spremembi ukrepov, določenih v členih 14 in 15. Na podlagi te spremembe se ukrepi izvajajo na podlagi Uredbe o pomoči *de minimis* tudi, *„če Komisija sprejme negativno odločbo“*.

II. **OPIS UKREPA**

(a) **Pravna podlaga ukrepa**

(10) Členi 14, 15 in 16 Regionalnega zakona št. 21/2003.

(b) **Cilj ukrepa**

(11) Po navedbah italijanskih organov je ukrep namenjen spodbujanju ustanavljanja novih gospodarskih družb ter zmanjševanju razlik med gospodarskimi družbami na Siciliji in gospodarskimi družbami s sedežem v drugih italijanskih pokrajinah.

(12) Poleg tega je namen zadevnega ukrepa pospeševati povezovanje gospodarstva Evropske unije z gospodarstvi držav podpisnic Sklepne deklaracije Evrosredozemske ministrske konference v Barceloni 27. in 28. novembra 1995 (Barcelonska konferenca).

(13) Ukrep obsega dve shemi: člena 14 in 15 Regionalnega zakona št. 21/2003 določata oprostitev plačila davka IRAP za nekatere gospodarske družbe, člen 16 istega zakona pa določa ustanovitev Evrosredozemskega središča za finančne storitve in zavarovalništvo.

(14) Člena 14 in 15 določata petletno oprostitev plačila davka IRAP za nekatere nove gospodarske družbe, ki so začele poslovati v letu 2004, in za nekatere obstoječe gospodarske družbe.

(15) Člen 14 določa zaporedne petletne oprostitve plačila davka IRAP (od začetka poslovanja naprej) za:

(a) gospodarske družbe v sektorjih turizma, hotelirstva in obrti, gospodarske družbe v sektorju kulture, agroživilske družbe ter družbe informacijske tehnologije, ki so začele poslovati v letu 2004;

(b) vse industrijske gospodarske družbe, ki so začele poslovati v letu 2004 in katerih promet je nižji od 10 milijonov EUR.

(16) Člen 15 določa zaporedne petletne oprostitve plačila davka IRAP po letu 2004 na delež davčnih osnov, ki presega povprečje za obdobje 2001–2003, in sicer za vse obstoječe gospodarske družbe, razen družb iz kemičnega in petrokemičnega sektorja.

(17) Do sheme pomoči so upravičene samo gospodarske družbe, ki imajo na Siciliji registrirani sedež, sedež uprave in tudi kraj poslovanja.

(18) Člen 16 ustanavlja Evrosredozemsko središče za finančne storitve in zavarovalništvo, ki obsega odvisne ali povezane družbe kreditnih institucij, nepremičninskih borznoposredniških družb, investicijskih družb, zavarovalnih družb in finančnih družb, ki na mednarodnih trgih zbirajo sredstva za izključno uporabo zunaj Italije in za nerezidente. V okviru tega središča so dejavne tudi gospodarske družbe, ki ponujajo storitve posredovanja in pomoči pri mednarodnem trgovanju. Predsednik pokrajine Sicilije je imenoval nadzorni odbor, katerega naloga je, da gospodarskim družbam izdaja in odvzema dovoljenja za poslovanje v okviru središča.

(19) Te gospodarske družbe uživajo naslednje ugodnosti:

(a) 50-odstotno znižanje stopnje davka IRAP za prihodke, ustvarjene v okviru središča;

(b) oprostitev plačila dajatev na regionalne koncesije;

(c) fiksni popust na pristojbino za registracijo, davek na hipoteko in katastrski dohodek;

([4]) UL L 145, 13.6.1977, str. 1.

([5]) Sodba Sodišča Evropskih skupnosti z dne 3. oktobra 2006 v zadevi C-475/2003 *Banca popolare di Cremona Soc.coop.arl* proti *Agenzii Entrate Ufficio Cremona*, še neobjavljena.

(d) oprostitev plačila davka od dobička pravnih oseb na dohodek, ustvarjen na Siciliji ([6]), in sicer v povezavi z dejavnostmi, ki se izvajajo v okviru središča.

(20) Davčne ugodnosti, ki so na voljo v okviru sheme, se dodelijo samo za transakcije s tretjimi državami, ki so podpisale Barcelonsko deklaracijo z dne 27.–28. novembra 1995 ([7]).

(21) Natančna lokacija središča na Siciliji in merila za izdajo dovoljenja za nadaljevanje poslovanja v okviru Središča bodo določeni v izvedbenih predpisih.

(22) Ukrepi so posledica izvajanja davčne avtonomije v pokrajini Siciliji, ki jo omogočata člena 36 in 38 sicilijanskega Regionalnega zakona, ki se uvršča med ustavne zakone.

(c) **Proračun ukrepa**

(23) Italijanski organi ocenjujejo, da bo po uvedbi zgornjih določb proračunski vpliv členov 14 in 15 med letoma 2004 in 2009 znašal približno 170 milijonov EUR (120 milijonov EUR in 48 milijonov EUR). Ocene v zvezi z vplivom člena 16 niso predložili.

(d) **Trajanje ukrepa**

(24) Regionalni zakon št. 21/2003 je začel veljati 30. decembra 2003, vendar se za začetek veljavnosti členov 14, 15 in 16 izrecno zahteva odobritev Evropske komisije.

(25) Italijanski organi so v dopisu z dne 26. januarja 2005 Komisijo obvestili, da se pomoč, določena v členih 14 in 15, do odobritve Komisije izvaja na podlagi Uredbe o pomoči *de minimis*. Pozneje so v dopisu z dne 10. maja 2006 navedli, da se pomoč, določena v členih 14 in 15, izvaja na podlagi Uredbe o pomoči de minimis tudi, „*če Komisija sprejme negativno odločbo*“.

([6]) Natančneje, Sicilija naj bi v smislu člena 8(2) Zakona št. 212/2000 z dne 27. julija 2000 o določbah o statusu pravic davkoplačevalca (Uradni list št. 177 z dne 31. julija 2000) domnevala, da morajo dolgovani davek od dobička pravnih oseb plačati upravičenci z davčnim rezidentstvom zunaj Sicilije. Prihodki od davka od dobička pravnih oseb, ki ga plačujejo sicilijanske gospodarske družbe, se namenijo pokrajini Siciliji.

([7]) Zadevne „tretje države“ so Alžirija, Ciper, Egipt, Izrael, Jordanija, Libanon, Malta, Maroko, Sirija, Tunizija, Turčija in Palestinska uprava.

(26) Ukrep, določen v členu 14, je začel veljati leta 2005. Italijanski organi so se zavezali, da ga bodo uporabljali pet fiskalnih let.

(27) Tudi ukrep, določen v členu 15, se uporablja pet fiskalnih let, od leta 2004 do leta 2009.

(28) Ukrep, določen v členu 16, se uporablja od začetka veljavnosti ukrepa do fiskalnega leta, ki sledi letu dejanske uvedbe območja proste trgovine, navedenega v Barcelonski deklaraciji (2010).

III. **RAZLOGI ZA SPROŽITEV POSTOPKA**

(a) **Člena 14 in 15: oprostitve plačila davka IRAP**

(29) Komisija je v dopisu z dne 6. septembra 2005 menila, da priglašena shema pomoči pomeni državno pomoč v smislu člena 87(1) Pogodbe ES, ker vključuje državna sredstva, ker je selektivna, saj je namenjena točno določenim sektorjem in/ali točno določenim kategorijam podjetij, ker nekaterim kategorijam podjetij dodeljuje finančno ugodnost v smislu zniževanja njihovega davčnega bremena ter ker bi lahko izkrivljala konkurenco in vplivala na trgovino na ravni Skupnosti.

(30) Eden od razlogov za sprožitev postopka so bili pomisleki Komisije, da je pomoč, določena v členih 14, 15 in 16 Regionalnega zakona št. 21/2003, združljiva z enotnim trgom.

(31) Prvič, Komisija je dvomila, da ukrep izpolnjuje pogoje, določene v Smernicah Skupnosti o državni regionalni pomoči („Smernice“) ([8]). V skladu s priglasitvijo bi se na podlagi ukrepa pomoč za tekoče poslovanje namreč dodelila sicilijanskim gospodarskim družbam, ki bi izpolnjevale merila iz točk 14 in 17, in gospodarskim družbam, ki delujejo v okviru Evrosredozemskega središča za finančne storitve in zavarovalništvo.

([8]) UL C 74, 10.3.1998, str. 9.

(32) V skladu s točko 4.15 Smernic se pomoč za tekoče poslovanje lahko dodeli, če je ukrep upravičen zaradi svojega prispevka k regionalnemu razvoju in zaradi svoje narave ter če je njegova višina sorazmerna s pomanjkljivostmi, ki jih želi ublažiti. V zvezi s tem je Komisija dvomila, da je italijanskim organom uspelo upravičiti dodeljevanje pomoči za tekoče poslovanje z dokazovanjem obstoja kakršnih koli ovir in ocenjevanjem njihovega pomena ter da naj bi bila pomoč upravičena zaradi svojega prispevka k regionalnemu razvoju.

(33) Komisija je dvomila, da bi bila lahko pomoč za tekoče poslovanje, določena v členih 14 in 15 Regionalnega zakona št. 21/2003, združljiva s skupnim trgom ter da bi prispevala k ustanavljanju novih gospodarskih družb in zmanjševanju razlik med gospodarskimi družbami, ki poslujejo na Siciliji, in gospodarskimi družbami, ki poslujejo drugje po Italiji. V zvezi s tem je Komisija navedla, da je povezava med zniževanjem davka IRAP za upravičence (npr. tiste, ki so zajeti v členu 15) in ustanavljanjem novih gospodarskih družb na Siciliji nejasna, italijanski organi pa je niso razložili. Poleg tega tudi dejstvo, da se bo zaradi znižanja davka IRAP teoretično povečalo število novih gospodarskih družb, samo po sebi ni dovolj, da bi se lahko pomoč štela za združljivo.

(34) Italijanski organi so v priglasitvi trdili, da je prag 10 milijonov EUR dovolj nizek za zagotovitev, da se člen 14 nanaša samo na mala in srednja podjetja. Komisija je trdila, da je člen 14 samo navidezno *de facto* omejen na mala in srednja podjetja, ker ne upošteva števila zaposlenih in zlasti dejstva, da je gospodarska družba, ki uživa ugodnost ukrepa, „povezano“ ali „partnersko“ podjetje v smislu smernic za mala in srednja podjetja ([9]). Še več, tudi če bi italijanski organi lahko dokazali, da se ukrep uporablja samo za mala in srednja podjetja v smislu Smernic, Komisija ugotavlja, da je zadevni ukrep še vedno pomoč za tekoče poslovanje.

(35) Poleg tega so italijanski organi trdili, da splošna razširjenost mikro podjetij povzroči višje stroške financiranja in večjo delovno intenzivnost. Ker stroški dela in stroški dolga sestavljajo precejšen del davčne osnove za IRAP, naj bi bile sicilijanske gospodarske družbe tako v slabšem položaju. Komisija je navedla, da čeprav je težava, ki pesti sicilijansko gospodarstvo, visok odstotek mikro podjetij in posledice, ki jih to potegne za seboj, pa splošno znižanje davka IRAP za gospodarske družbe vseh velikosti ne bo rešilo tega vprašanja, ker ni usmerjeno na mikro podjetja. Poleg tega se je zdelo, da pomoč ni namenjena reševanju težav, povezanih z otoško lego Sicilije, ker ni povezana z dodatnimi stroški zaradi oddaljenosti, na primer s prevoznimi stroški. Komisiji se na primer ne zdi očitno, da so gospodarske družbe, ki delujejo v sektorjih turizma, hotelirstva in kulturnih dobrin, v še posebej slabem položaju, ker imajo sedež na Siciliji (člen 14).

([9]) Uredba Komisije (ES) št. 70/2001 (UL L 10, 13.1.2001, str. 33). Uredba, kakor je bila nazadnje spremenjena z Uredbo (ES) št. 1976/2006 (UL L 368, 23.12.2006, str. 85). Glej zlasti Prilogo k Priporočilu Komisije z dne 6. maja 2003 o opredelitvi mikro, malih in srednje velikih podjetij (UL L 124, 20.5.2003, str. 36).

(36) Poleg tega Komisija opozarja, da predložena stališča italijanskih organov ne vsebujejo dovolj informacij, na podlagi katerih bi bilo mogoče zagotoviti, da se bo pomoč sčasoma zmanjševala. V obravnavanem primeru se zdi, da italijanski organi nameravajo zmanjšati delež oprostitve plačila davka IRAP. Vendar to samo po sebi še ne zagotavlja, da se bo znesek pomoči zmanjševal.

(37) Poleg tega Komisija meni, da na podlagi podatkov, ki se nanašajo samo na gospodarske družbe, katerih promet je manjši od 10 milijonov EUR ter imajo manj kot 10 zaposlenih v sektorjih industrije, informacijske tehnologije in turizma/hotelirstva, ni mogoče dokazati sorazmernosti zadevnega ukrepa, ker člen 15 določa pomoč za gospodarske družbe ne glede na njihovo velikost.

(38) Komisija je trdila, da se zdi ukrep materialno selektiven, ker davčne ugodnosti, določene v členih 14 in 15, iz skupine možnih upravičencev izključujejo različne kategorije gospodarskih družb (glej točko 56), pri čemer dajejo prednost zlasti sektorjem turizma, hotelirstva, kulturnih dobrin, agroživilstva in informacijske tehnologije. Poleg tega se zdi, da ukrep daje prednost obstoječim in novim industrijskim družbam, katerih promet ne presega 10 milijonov EUR, vendar izključuje družbe iz kemičnega in petrokemičnega sektorja.

(39) Italijanski organi so v predloženih stališčih navedli, da so družbe iz kemičnega in petrokemičnega sektorja izključene iz ugodnosti člena 15, ker nanje ne vplivajo visoki prevozni stroški, povezani z otoško lego Sicilije, in ker je družb v teh sektorjih zelo malo. Vendar se Komisiji zdi, da visoki prevozni stroški ne vplivajo na gospodarske družbe iz vseh sektorjev, upravičenih do ukrepa pomoči; poleg tega število upravičencev ne vpliva na klasifikacijo določenega ukrepa pomoči.

(40) Nazadnje je Komisija navedla, da ukrep neupravičeno razlikuje med „sicilijanskimi“ in „nesicilijanskimi“ gospodarskimi družbami, ker gospodarskim družbam s sedežem v drugi državi članici preprečuje uživanje ugodnosti pomoči. Komisija meni, da ni objektivnega razloga, s katerim bi lahko upravičili tako izbiro italijanskih organov, in da je ta določba sheme pomoči torej v

nasprotju s členom 43 Pogodbe ES. Tudi zaradi tega razloga je Komisija ugotovila, da ukrep ne more biti združljiv s skupnim trgom ([10]). Navedla je tudi, da ukrep dodeljuje selektivno ugodnost sicilijanskim gospodarskim družbam, ker se shema uporablja samo za podjetja, ki imajo na Siciliji registrirani sedež, sedež uprave in tudi kraj poslovanja. Zdi se, da to ne velja za vse gospodarske družbe, ki opravljajo proizvodno ali poslovno dejavnost na Siciliji in so na to dejavnost dolžne plačevati davek IRAP. Italijanski organi v svojih predloženih stališčih niso navedli argumentov v zvezi s tem vidikom.

(b) **Člen 16**

(41) Prvič, Komisija je trdila, da italijanski organi v predloženih stališčih niso pojasnili, zakaj menijo, da lahko pomoč za ustanovitev Evrosredozemskega središča za finančne storitve in zavarovalništvo izpolnjuje pogoje za izjemo iz člena 87(3)(a) Pogodbe ES.

(42) Italijanski organi so v predloženih stališčih navedli, da je zadevni ukrep pomoč za tekoče poslovanje. Komisija je menila, da je lahko izkrivljanje konkurence zaradi pomoči v finančnem sektorju zelo občutno in da finančne dejavnosti ne pripomorejo bistveno k odpravi ovir, s katerimi se srečujejo območja, upravičena do izjeme na podlagi člena 87(3)(a), kot je navedeno v Obvestilu Komisije o uporabi pravil o državni pomoči za ukrepe, ki zadevajo neposredno obdavčitev ustvarjenega dohodka ([11]), in v različnih odtlej sprejetih odločbah. Komisija je opozorila, da je v navedenem obvestilu jasno navedeno, da se pomoč, katere namen je spodbujati gospodarski razvoj določenih območij, šteje za združljivo s skupnim trgom, če je „sorazmerna z želenimi cilji in usmerjena vanje“. S tega vidika je malo verjetno, da bi bile offshore dejavnosti in dejavnosti z majhnim ali nikakršnim vplivom na lokalno gospodarstvo dovoljene kot združljiva državna pomoč. Zato je Komisija dvomila, da obstaja sorazmernost med ravnjo pomoči in oviro, ki jo želi odpraviti.

(43) In končno, Komisija je dvomila, da bi se lahko ukrep, določen v členu 16, štel za projekt skupnega evropskega interesa v smislu člena 87(3)(b) Pogodbe ES.

(44) Glavna utemeljitev, ki so jo italijanski organi navedli v podporo pomoči, je namreč bila, da se pomoč šteje za projekt skupnega evropskega interesa v smislu člena 87(3)(b) Pogodbe ES, ker je člen 16 podoben določbi iz Zakona št. 19/1991 o razvoju gospodarskih dejavnosti in mednarodnega sodelovanja v pokrajini Furlanija - Julijska krajina, provinci Belluno in sosednjih območjih, na podlagi katerega je bilo v Trstu ustanovljeno Središče za finančne storitve in zavarovalništvo, katerega nezdružljivost je Komisija ugotovila leta 2003, potem ko ga je leta 1995 odobrila na podlagi izjeme iz člena 87(3)(b) Pogodbe ES ([12]). V zvezi s tem je Komisija pripomnila, da se je v njeni prvi odločbi pomoč za ustanovitev Središča za finančne storitve in zavarovalništvo v Trstu štela za združljivo s skupnim trgom na podlagi izjeme iz člena 92(3)(c) (zdaj člen 87(3)(c)) in ne na podlagi izjeme iz člena 87(3)(b) ([13]).

(45) Italijanski organi so trdili, da razlogi za razveljavitev predhodne odločbe Komisije glede združljivosti izhajajo iz dejstva, da je Sicilija pokrajina, upravičena do državne pomoči na podlagi člena 87(3)(a) Pogodbe ES, in da v obravnavanem primeru evropski kapitalski trg ni povezan z afriškim kapitalskim trgom, tako da je spodbujanje tega povezovanja v skladu z Barcelonsko deklaracijo še naprej eden glavnih evropskih ciljev.

(46) Komisija je pripomnila, da se mora vsaka analiza izvesti za vsak primer posebej, in sicer ob upoštevanju različnih značilnosti navidez podobnih shem, ki so kljub temu lahko zelo občutne, na primer v gospodarskem smislu. V zvezi s tem je na primer poudarila, da je za skupno višino pomoči (v petletnem obdobju trajanja sheme), namenjene ustanovitvi Središča za finančne storitve in zavarovalništvo v Trstu, veljala zgornja meja ter da je bil skupni znesek posojil in naložb s strani gospodarskih družb v središču omejen.

(47) Poleg tega Komisija meni, da nekatere utemeljitve, ki so se leta 2003 nanašale na primer Trst, držijo tudi v obravnavanem primeru, in sicer zaradi naslednjih razlogov:

(a) eden od glavnih razlogov za razveljavitev odločbe v primeru Trst je bil, da je tovrstni ukrep pomoč za tekoče poslovanje, ki jo Komisija le izjemoma odobri v sektorjih dejavnosti, ki zahtevajo posebno obravnavo. To ne velja za finančni sektor in Komisija je zavzela stališče, da dandanes lahko pomoč za akterje na finančnih trgih pripelje do precejšnjega izkrivljanja v tem sektorju.

([10]) Glej zadevo C-156/98 *Nemčija* proti *Komisiji* [2000] Recueil, I-6857, odstavki 76–87.

([11]) UL C 384, 10.12.1998, str. 3 (glej točko 33).

([12]) Natančneje, središče je bilo ustanovljeno na podlagi člen 3 Zakona št. 19/1991 z dne 9. januarja 1991. Zadevni odločbi Komisije sta Odločba 95/452/ES z dne 12. aprila 1995 (UL L 264, 7.11.1995, str. 30) in Odločba 2003/230/ES z dne 11. decembra 2002 o obstoječi shemi pomoči, za katero je Italija dobila dovoljenje, da jo izvaja za Središče za finančne storitve in zavarovalništvo v Trstu (UL L 91, 8.4.2003, str. 47).

([13]) Glej opombo 12.

(b) Dodatna utemeljitev za razveljavitev odločbe v primeru Trst je bila, da lahko Komisija pri svoji presoji z vidika pravil o državni pomoči upošteva tudi škodljive učinke za konkurenco, ki so bili izpostavljeni v okviru dela za pripravo Kodeksa ravnanja pri obdavčitvi ustvarjenega dohodka ([14]). Pri tem delu se je pokazalo, da imajo lahko davčne spodbude za mednarodno mobilne dejavnosti, na primer finančne in zavarovalniške storitve ter storitve znotraj skupine, škodljive učinke za druge države članice, zlasti ker ustvarjajo priložnosti za izogibanje davkom. Taka bi bila lahko shema Trst, ki je bila na podlagi meril iz Kodeksa označena za škodljivo shemo. Komisija poudarja, da so se italijanski organi v svojih tedanjih pripombah o ustreznih ukrepih za shemo Trst sklicevali na sestanek Skupine za kodeks ravnanja, ki je potekal 19. marca 2002 in na katerem je Italija navedla, da se bo središče zaprlo v obdobju, združljivem s programom dela za pripravo Kodeksa ravnanja.

(48) In končno, Komisija ob poudarjanju, da sta bili dve od držav podpisnic Barcelonske deklaracije, Ciper in Malta, ob priglasitvi tega ukrepa že članici Evropske unije, meni, da se položaj držav, ki bodo uživale ugodnosti naložb gospodarskih družb s sedežem v središču, v mnogih pogledih razlikuje od položaja vzhodnoevropskih držav v letu 1995. Mnoge od podpisnic Barcelonske deklaracije se zlasti niso nikoli srečale s posebnimi težavami prehoda ali so se z njimi srečale v preteklosti (na primer Turčija in Izrael sta nedvomno svobodni tržni gospodarstvi) in prehodno obdobje se je že končalo (na primer v Alžiriji).

(49) Zato Komisija dvomi, da člen 16 izpolnjuje pogoje za izjemo, predvideno v členu 87(3)(b) Pogodbe ES.

(50) Na podlagi tega je Komisija pojasnila, da meni, da je potrebna temeljitejša analiza tega vprašanja. Taka analiza bi morala vključevati morebitne pripombe zainteresiranih tretjih strank. Samo na podlagi takih pripomb bi Komisija lahko odločila, ali ukrep, ki so ga predlagali italijanski organi, ne spreminja trgovinskih pogojev v obsegu, ki bi bil v nasprotju s skupnimi interesi.

([14]) Finančni ministri EU so Skupino za kodeks ravnanja (obdavčitev ustvarjenega dohodka) ustanovili na seji Sveta z dne 9. marca 1998, ki mu je predsedovala vodja državne blagajne Združenega kraljestva, Dawn Primarolo, da bi presojala davčne ukrepe, ki bi lahko sodili na področje uporabe Kodeksa ravnanja. Skupina je v poročilu iz novembra 1999 opredelila 66 škodljivih davčnih ukrepov, med katerimi je bil tudi ukrep o ustanovitvi Središča za finančne storitve in zavarovalništvo v Trstu.

IV. **PRIPOMBE ITALIJE**

(51) Komisija ni prejela pripomb italijanskih organov ali zainteresiranih tretjih strank, katerih namen bi bil odpraviti pomisleke, navedene ob sprožitvi formalnega postopka preiskave.

V. **OCENA UKREPA**

V.1 **Zakonitost**

(52) Italijanski organi so s priglasitvijo sheme pomoči s klavzulo o mirovanju ali, kot v primeru členov 14 in 15, z njenim izvajanjem na podlagi Uredbe o pomoči de minimis do odobritve s strani Komisije ravnali v skladu s postopkovnimi zahtevami člena 88(3) Pogodbe ES.

V.2 **Značaj državne pomoči sheme**

(53) Komisija meni, da je ukrep državna pomoč v smislu člena 87(1) Pogodbe ES zaradi naslednjih razlogov:

Prisotnost državnih sredstev:

(54) Ukrep vključuje uporabo državnih sredstev v smislu izpada davčnih prihodkov za pokrajino Sicilijo, ki ustreza znižanju davčne obveznosti za upravičenca.

Gospodarska ugodnost:

(55) Ukrep dodeljuje upravičencu gospodarsko ugodnost, ki izhaja iz znižanja dejanske davčne obremenitve, pretvorjene v finančno ugodnost v smislu znižanja plačila davka, katerega ugodnost gospodarske družbe uživajo neposredno v letih, ko se uporabi znižanje.

Obstoj selektivnosti v smislu, da ukrep daje prednost „posameznim podjetjem ali proizvodnji posameznega blaga“:

— *Člena 14 in 15*

(56) Komisija navaja, da je treba člena 14 in 15 preučiti skupaj, ker različnim kategorijam upravičencev dodeljujeta podobne ugodnosti. Oba člena skupaj iz skupine možnih upravičencev izključujeta različne kategorije podjetij:

(a) nove gospodarske družbe s prometom nad 10 milijoni EUR in delujoče v vseh sektorjih, ki niso navedeni v členu 14(1) (tj. v sektorjih turizma, hotelirstva, kulturnih dobrin, agroživilstva, informacijske tehnologije in obrtnih dejavnosti);

(b) nove gospodarske družbe s prometom pod 10 milijoni EUR in delujoče v vseh sektorjih, ki niso navedeni v členu 14(2) (tj. industrija); v bistvu gre za gospodarske družbe v kmetijskem in storitvenem sektorju);

(c) obstoječe gospodarske družbe iz kemičnega in petrokemičnega sektorja (člen 15).

(57) Zato ukrep daje prednost določenim proizvodnim sektorjem, zlasti sektorju turizma, hotelirstva, kulturnih dobrin, agroživilstva in družb informacijske tehnologije, v katerih so vse gospodarske družbe upravičene do petletne oprostitve plačila davka IRAP. Drugič, prednost daje obstoječim in novim industrijskim gospodarskim družbam s prometom, nižjim od 10 milijonov EUR, z izjemo gospodarskih družb iz kemičnega in petrokemičnega sektorja.

(58) Tudi če bi italijanski organi dokazali, da v industriji, z izjemo kemičnega in petrokemičnega sektorja, ni bilo novih gospodarskih družb s prometom, višjim od 10 milijonov EUR, bi ukrep v skladu z ustaljeno sodno prakso ([15]) pomenil selektivni ukrep, ki daje prednost zgoraj navedenim proizvodnim sektorjem, ker petletna oprostitev plačila davka IRAP ni na voljo gospodarskim družbam, dejavnim v sektorjih, ki niso industrijski.

(59) In končno, zdi se, da ukrep dodeljuje selektivno ugodnost sicilijanskim gospodarskim družbam, ker se lahko shema uporablja samo za podjetja, ki so davčni zavezanci in katerih registrirani sedež, sedež uprave in tudi kraj poslovanja je na Siciliji. Zdi se, da to ne velja za vsa podjetja, ki opravljajo proizvodno ali poslovno dejavnost na Siciliji in so za to dejavnost dolžna plačevati davek IRAP.

— *Člen 16: Evrosredozemsko središče za finančne storitve in zavarovalništvo*

(60) Komisija ugotavlja, da člen 16 prinaša selektivne ugodnosti, ker so do njih upravičene samo nekatere gospodarske družbe. Ugodnosti so namreč zagotovljene samo zavarovalnim in finančnim družbam z dovoljenjem za delovanje v okviru Središča. Ukrep torej izključuje vse gospodarske družbe, ki na mednarodnih trgih zbirajo sredstva za naložbe v državah, navedenih v opombi 7, in ki svojih dejavnosti s temi državami ne nadaljujejo v okviru Središča.

([15]) Glej na primer zadevo C-143/99 *Adria-Wien Pipeline GmbH in Wietersdorfer & Peggauer Zementwerke GmbH* proti *Finanzlandesdirektion für Kärnten* [2001] Recueil, I-08365, o povračilu, dodeljenemu samo podjetjem, ki proizvajajo blago.

(61) Poleg tega je ukrep selektiven, ker izključuje zavarovalne in finančne družbe, ki vlagajo v Italiji in drugih državah, ki niso navedene na izčrpnem seznamu v opombi 7.

(62) Komisija tako ugotavlja, da je predlagani ukrep selektiven.

Izkrivljanje konkurence in trgovine med državami članicami

(63) Da ukrep izkrivlja konkurenco, je v skladu z ustaljeno sodno prakso ([16]) dovolj, da prejemnik pomoči konkurira drugim podjetjem na trgih, odprtih za konkurenco.

(64) Po mnenju Komisije se zdi, da ukrepi iz členov 14 in 15 izkrivljajo konkurenco in vplivajo na trgovino med državami članicami, ker učinkujejo tako, da so upravičenci razrešeni bremena, ki bi ga sicer morali nositi.

(65) V obravnavanem primeru so upravičenci gospodarske družbe vseh velikosti, ki v glavnem delujejo v industriji, z izjemo družb iz kemičnega in petrokemičnega sektorja. Te gospodarske družbe na trgih, odprtih za konkurenco, konkurirajo drugim gospodarskim družbam, tako da bi lahko oprostitev plačila davka IRAP v skladu z ustaljeno sodno prakso izkrivljala konkurenco in vplivala na trgovino.

(66) Podobno Komisija meni, da tudi ukrep iz člena 16 izkrivlja konkurenco in vpliva na trgovino med državami članicami. Finančne družbe, zavarovalnice, nepremičninske borznoposredniške družbe in investicijske družbe glede na samo naravo svojega poslovanja v resnici konkurirajo drugim družbam na evropski ravni.

(67) Zato Komisija ugotavlja, da predlagana shema pomeni državno pomoč.

([16]) Zadeva T-214/95 *Het Vlaamse Gewest* proti *Komisiji* [1998] Recueil, II-717.

V.3 **Združljivost**

(68) Kolikor ukrep pomeni državno pomoč v smislu člen 87(1) Pogodbe ES, je treba njegovo združljivost presoditi z vidika izjem, določenih v členu 87(2) in (3). Izjeme iz člena 87(2) Pogodbe, ki se nanašajo na pomoč socialnega značaja, dodeljeno posameznim potrošnikom, pomoč za povrnitev škode, ki so jo povzročile naravne nesreče ali izjemni dogodki, in pomoč za nekatera območja Zvezne republike Nemčije, se v tem primeru ne uporabljajo. Ukrepa ni mogoče šteti za pomemben projekt skupnega evropskega interesa ali za odpravljanje resne motnje v italijanskem gospodarstvu, kot je določeno v členu 87(3)(b) Pogodbe. Prav tako ukrep ne izpolnjuje pogojev za izjemo na podlagi člena 87(3)(c) Pogodbe, ki določa odobritev pomoči za pospeševanje razvoja določenih gospodarskih dejavnosti ali določenih gospodarskih območij, kadar takšna pomoč ne spreminja trgovinskih pogojev v obsegu, ki bi bil v nasprotju s skupnimi interesi. In končno, cilj ukrepa ni pospeševanje kulture in ohranjanja kulturne dediščine, kot je določeno v členu 87(3)(d) Pogodbe.

(69) Člen 87(3)(a) določa odobritev pomoči za pospeševanje gospodarskega razvoja območij, kjer je življenjska raven izjemno nizka in kjer je podzaposlenost velika. Sicilija je pokrajina, upravičena do te izjeme.

(70) Komisija je v svoji odločitvi o sprožitvi formalnega postopka preiskave pojasnila razloge, povzete v odstavkih 29 do 50, zaradi katerih je dvomila, da bi bil ukrep lahko upravičen do izjeme iz člena 87(3)(a) Pogodbe. Poleg tega je izključila možnost, da bi bil lahko ukrep, določen v členu 16 Regionalnega zakona št. 21/2003, upravičen do izjeme iz člena 87(3)(b), ki določa odobritev pomoči za pospeševanje izvedbe projekta skupnega evropskega interesa ali za odpravljanje resne motnje v gospodarstvu Italije.

(71) Ker Komisija ni prejela pripomb Italije ali zainteresiranih tretjih strank, lahko ugotovi samo, da so ti dvomi potrjeni.

VI. **SKLEPNE UGOTOVITVE**

(72) Komisija ugotavlja, da ukrep, ki ga je priglasila Italija in je opisan v odstavkih 10 do 28, ni združljiv s skupnim trgom in ni zajet v nobeni od izjem, določenih v Pogodbi ES. Ukrep je zato treba prepovedati. Po navedbah italijanskih organov pomoč še ni bila dodeljena, zato je ni treba povrniti –

SPREJELA NASLEDNJO ODLOČBO:

Člen 1

Shema pomoči, ki jo Italija namerava izvajati na podlagi členov 14, 15 in 16 Zakona št. 21/2003 pokrajine Sicilije, je državna pomoč.

Pomoč, navedena v prejšnjem odstavku, je nezdružljiva s skupnim trgom in se zato ne sme izvajati.

Člen 2

Italija bo v dveh mesecih od uradnega obvestila o tej odločbi Komisijo obvestila o ukrepih, sprejetih za njeno izvajanje.

Člen 3

Ta odločba je naslovljena na Italijansko republiko.

V Bruslju, 7. februarja 2007

Za Komisijo

Neelie KROES

Članica Komisije